

(گل - ۱۰)

باباجن جو جهڙو مقصد ۽ سڀيا

جهڙي طرح درياھ پار ڪرڻ
لاءِ اسان پيڙي هلائيندڙ ناوڪ ملاح
تي وشواس رکون ٿا ساڳي طرح
هن پڙساگر جي پار ڪرڻ لاءِ اسان

کي ستگوروءَ تي وشواس ڪرڻ گهرجي. جيڪي ٻـ
گوروءَ جي اُنئيءَ پار سان شيوا ۽ پگتي ڪندا آهي پڪ
ٿي پڪ مڪتيءَ کي پراپت ڪندا. نياپـ، ميمانسا يا
درشن شاسترن پڙهڻ جي ڪا به ضرورت ناهي. ستگورو
ايشور رُوپ آهي، جو پڳتن جي پار ۽ پگتيءَ ڏانهن
تهاري، کين گيان ۽ پرم آندڙ جي پراپتي ڪرائي ٿو.

شري نانا صاحب ڊينگلي، باباجن جي سمهڻ جي
بندوبست ڪرڻ لاءِ چار هفت لنبو ۽ هڪ هفت ويڪرو
ڪاٺ جو تختو آڻي مسجد ۾ رکيو ته باباجن ان تختي
کي ڦاٽل ليڙون ٻڏي، مسجد جي شاهي ٿيڻي يا ڪام
۾ پينگهي وانگر ٻڏي ڇڏيو ۽ ان ئي رات جو سمهڻ
شروع ڪيو. پر ليڙون اهڙيون پتليون هيون، جو تختي
جو بار به مشڪل جهلي سگهن، سي باباجن جو وڌيڪ
بار ڪنهن سهي سگهنديون! رام جي ليلام ٿي ٿو ڄاڻي.

تختي جي چئن ڪنڊن تي رات جو چار ڏيئا ٻاري،
جنهن وقت وهندو هو، تنهن وقت جو درشن، ڪن
وڏياڳين کي مليو. سڀني ستسنگي عجب کائڻ لڳا
ته باباجن تختي تي ڪنن ٿا چڙهن ۽ لهن، اهو ڪوٽڪ
به ڏسڻ گهرجي. ان ڪري رات جو پيڙ وڌڻ لڳي ته
ڏسون ته بابا ڪنن ٿو تختي واري پينگهي ۾ لڏي
۽ سمهي. باباجن سندن اندر جو انتظار پروڙي هڪ
ڏينهن تختو ٽوڙي ٻاهر کڻي ڦٽو ڪيو ۽ تختي واري
پينگهي تي ويهي لٺ وغيره جو ڪيل ختم ٿي ويو. انهي
۾ ڪوشڪ نه آهي ته باباجن رڌين سڌين جا مالڪ
هئا ۽ ڪجهه به ڪري سگهيا ٿي ۽ موج ۾ اچي، هن
ليلا جو درشن پنهنجي سنگت کي ڪرايائون.

آڪار ۽ ورتي

باباجن جي بدن جو آڪار رواجي ماڻهن جيان ساڍا ٽي
(۳ ۴) هڪ لنبو هوندو هو، ليڪن هر هڪ پريمي جي هردي
۾ سندن واسو هو. ٻاهران سڀني سان پيار وغيره ڪندا
هئا، ليڪن اندران بلڪل تياڳي هئا ۽ بنا سوارت جي،
سڀني جو ڪلياڻ ڪرڻ چاهيندا هئا. ٻاهران ڪڏهن
ڪڏهن غصي ۾ آڻانٽ به معلوم ٿيندا هئا ۽ سندسار جي
ڳالهين ۾ ڦاٽل ڏسڻ ۾ ايندا هئا مگر اندروني هروقت
پوماتما ۾ لين هوندا هئا. ڪڏهن ڪڏهن ڪن کي پٿر

به هطندا هما ۽ زبان مان گاريون به ڪيندا هئا. پر ڪڏهن ساڳين ئي پريمين کي چاڻيءَ سان لڳائي پاڪر پائيندا هئا! هر وقت پنهنجي آسپ تي اڏول وينا رهندا هئا ۽ تيرن وغيره تي ياترا ڪرڻ لاءِ ڪڏهن به ڪين نڪتا. هڪ ننڍو ڏندو پاڻ سان هميشه رکندا هئا ۽ زبان تي هر وقت ”الله مالڪ“ هوندو هون. سورهن (۱۶) ورهين جي عمر ۾ شريءَ ۾ آيا ۽ ٽن سالن رهڻ بعد اوچتو انترديان (غائب) ٿي ويا. ڪجهه وقت بعد نظام رياست جي اڙنگ آباد جي ويجهو وڃي پرگهت ٿيا ۽ چاند پتيل جي چچ سان گڏجي وري جڏهن شريءَ ۾ پڌاريا تڏهن سندن آيو ويهن (۲۰) ورهين جي هئي. پوءِ لڳاتار (۶۰) سئ سال شريءَ ۾ نواس ڪري، ۱۹۱۹ع ۾ برهم لين ٿيا، جنهن وقت سندن عمر لڳ ڀڳ (۸۱) ورهين جي هئي. ان مان اندازو لڳائي سگهجي ٿو ته سندن جنم ۱۸۳۸ع ۾ ٿيو هوندو.

آدرش ۽ سکيا

ستورهن صديءَ (۱۶۰۸ - ۱۶۸۱ع) ۾ سنڌ رامداس پرگهت ٿيا ۽ هنن گهو ۽ براهمن جي رکيا لاءِ ڪجهه حد تائين سڦلتا پورو ڪم ڪيو. سائين باباجن، ٻن سؤن ورهين کانپوءِ پرگهت ٿيا. تنهن وچ ۾ هندن ۽ مسلمانن جي وچ ۾ وڏو وڏو ٽڙي ويو ۽ باباجن ان وچ ۾

و روت جي لاهڻ لاءِ پوڳهت ٿي ۽ پنهنجي جيون ۾ ثابت
ڪري ڏيکاريو ته هندن جو رام ۽ مسلمانن جو رحيم ٻئي
هڪ آهن. يعني هندو ۽ مسلمان ٻئي پاڻ ۾ پاڻو آهن
۽ ٻنهي کي پاڻ ۾ پائڻ جيان ڊلي ملي رهڻ گهرجي ۽
واشٽوڙه ايڪتا قائم ڪرڻ گهرجي. مسجد ۾ ٽوڙي دکائي
رهڻ، رام نومي ۽ عرس وغيره جا ميلا ملهائڻ جي پٺيان
اهاڻي پاڻو هڻي ته ”مجهه ۾ رام، تجهه ۾ رام، سڀ ۾
وام سمايا. سڀ سي ڪرلي پيار جگت ۾ ڪوئي نه
آپنا پوايا.“

باباجن جي جيونيءَ مان اهو ٿي ثابت ٿو ٿئي ته
يوڳ، وٽراڳ، ٽپ، گيان وغيره جي رستي تي هلندڙن
کي، سڀني پراڻين ۾ ايشور پست جو اڀياس ڪرڻ گهرجي.
شپ ڪم ڪرڻ جي اڇا وارن کي، اول ٻين جي پلي
۽ پلائيءَ ۾، عملي جيون وٺي ڪرڻ سان ئي، ايشور
پراپتي ٿي سگهندي. نه ته ڪيل سڀ چپ ٽپ، نشنل
ٿيندا.

سنسار ۾ بيڪي گورو جام آهن. ڪي هڪ هت ۾ يڪتارو
يا ويڻا ۽ ٻئي هت ۾ ڪڙٽال ڪڙي، در در تي پنهنجو
نماءُ ڪندا آهن. اهڙا گورو، شش جي ڪنن ۾ منتر
ڦوڪي، سندن مال کي نڪيندا رهندا آهن ۽ ڌرم
جو فقط ٻاهران ڏيکون ڪندا آهن. اهڙا بيڪي ۽ ڏيڻگي
گورو، حقيقت ۾ اندر جا آپوتر ۽ آڌرمي هوندا آهن.
اهڙن آپوتر گورن جي درشن ڪرڻ سان، من ۾ ڪابه

شائتي يا تڏاڻ پندا ڪين ٿيندي آهي. هيڏانهن شري سائين بابا، ڌرم جو ڪوبه ڏيکاءُ ڪين ڪندا هئا. سندن ڌرشن ڪرڻ سان، من ۾ ننڍاڻ ۽ شائتي يڪدم پندا ٿيندي هئي!

شاسترون ۾ گورو پن قسمن جا چيل آهن (۱) نيت گورؤ، جن جي سنگت ڪرڻ سان، ششن تي سنن گطن جي واڌاري ٿيڻ بدران، خراب گڻ ڌيري ڌيري اچي واسو ڪندا آهن. (۲) انيت گورؤ، جن جي اُپديش سان اُتر گطن جو وڪاس ٿيندو آهي، ڇت شد ٿيندو آهي، ويڪ جو واڌارو ٿيندو آهي ۽ پڳتي مارگه ڏي لاڙو ٿيندو آهي. اهڙا ئي سڃا ستگورؤ، ششن کي پڙساگر کان پار ڪري سگهندا ۽ شري سائين بابا انهيءَ اُوچ ڪوئيءَ وارو ستگورو هو.

جيڪي به پڳت وٺن ايندا هئا، تن کي سندن پڇڻ کان اڳڻي، سندن من جو حال يا ڪن گهٽتائن مان لنگهڻ جو احوال پڙهي ٻڌائي، هنن جي من ۾ وشواس پندا ڪندا هئا ۽ چوندا هئا ته مان اوهان جي اندر وينل ايشور جو ڌرشن پيو ڪريان. اوهين ۽ مان ٻئي هڪ روپ آهيون. اوهين به جي اهڙو آڀياس ڪندا ته اوهين به سڀني ۾ ايشور پسي سگهندا، جنهن کانپوءِ توهان کي دوست يا دشمن ڏسڻ ۾ ڪين ايندا ۽ جيون مڪت پڌ تي پهچي، پوماتما ۾ لين ٿي ويندا.

بابا جن پاڻ به جيون مڪت هئا. جيڪي پگت کين
 ايشور رُوپ سمجهي اچي شيوا ڪندا هئا، تن کي
 بابا جن چوندا هئا ته سمهندي جاڳندي، ڪائيندي پيئندي،
 واڙي يا کيت جي سنڀال ڪندي، هلندي چلندي ۽
 ٻئي ڪهڙي ڊڪر ڪندي، الله مالڪ کي ياد ڪريو.
 ليڪن پگت، سندس ئي نالي جي، اُٺندي وهندي،
 سمورڻي سوڙيندا رهندا هئا.

شردِي واسين جا به ڪي پاڳه اچي جاڳيا، جو سائين بابا
 جهڙي سڄي ستگورو، سندن ڳوٺ پر اچي واسو ڪيو،
 جنهن ڪري کين هر روز سندن درشن ڪرڻ جو لاپ
 مليو، سندن سکيائڻ سڻڻ جو وجهه مليو ۽ سندن پوتر
 رهڻيءَ جو به پرڀاءُ مٿن پيو.

شاسترن پر ورنن ڪيل آهي ته يڳوان پر (۱) ڪيرني
 (۲) شري (۳) وٿراڳه (۴) گيان (۵) ائشوريه ۽ (۶) ونه شيلتا
 جا ڇهه مکيه گُٺ آهن. يڳوان، شردِيءَ جي پگتن
 جي اڇائڻ پورن ڪرڻ لاءِ، سائين بابا جو ساڪار رُوپ
 ڌاري اچي پڌاريو. سڄن پگتن کي هنن پاڻ ڏانهن
 ڇڪي ورتو، جن کي پورو پتو پئجي سگهيو ته سائين
 بابا برابر ايشور رُوپ آهن تنهن هوندي به منجهن نمرتا
 ايتري هوندي هئي، جو پراڻا مهل چوندا هئا ته ”هي پتا،
 مان اوهانجي داسن جو داس، اوهان جو (رڻي) قرضدار
 آهيان. اوهانجي درشن ڪرڻ سان، منهنجي من کي

شائتي ملي آهي. اوهان جي پراپڪار ڪري ٿي، مون
 کي اوهان جي چوڻن جي شيوا پراپت ٿي آهي. جنهن
 ڪري مان پاڻ کي ڏٺو تو سمجهان.“ ڪيڏي نه نمرتا،
 هن پراڻنا پر سمايل آهي!

ظاهري طور باباجن سنساري پدارتن جو اُپيوگ ڪندا
 هئا پر اندر پر انهن پدارتن لاءِ ڪا به اڇا ڪانه هوندي
 هين. باهران پريمين سان ڪلندا ڳالهائيندا ۽ کائيندا پيئندا
 به هئا ليڪن اندر پر الله مالڪ جو جاپ پيو هلندو
 هون. يعني ته هوُ شد چيئن سوڙوڻ هئا، جنهن پر سڀ
 اڇائون ۽ چيشتائون، آرام ۽ شائتيءَ پر هيون.

نانا ولي نالي هڪ اُنوڪو ۽ وچتر ويڪتي، باباجن
 جي سيني ڪارين جي ڊيڪه پال ڪندو هو. هڪ دفعي
 بابا، آسن تي براجمان هئا ته نانا وليءَ اچي چيو ته
 ”اُٿو ته مان گديءَ تي وهان.“ باباجن يڪدم اُٿي کڙا
 ٿيا ۽ نانا ولي آسڻ تي ويهي رهيو! ٿوري دير کانپوءِ
 باباجن کي چيائين ته ”هاڻي وري اچي آسڻ تي وهو
 ۽ باباجن سندس چوڻ مڃي يڪدم ائين ڪيو!! مطلب
 ته باباجن، هرڪه سوگه، مان ايمان کان مٿي هئا. نانا ولي،
 باباجن جي اهڙي نمرتا ڏسي، سندن چوڻن تي ڪري
 پيو ۽ ڊوڙ پائي ٻاهر هليو ويو.

شري سائين بابا جي وڏي پر وڏي خُوبي
 باباجن جي وڏي پر وڏي خُوبي اها هئي، جو ڪڏهن

به ڪنهن کي سڏ ڪري يا ڪوئي، آسڻ يا پراڻا پام
 ڪوڙ جي آڳيا ڪين ڏٺائون. نڪي ڪنهن کي خاص
 آپاسنا ڪوڙ لاءِ چيائون ۽ نڪي ڪنهن کي ڪن به
 ڪو منتر قوڪيائون. سڀني کي چوندا هئا ته ”چترائي
 ۽ سياڻپ ڇڏي، هر وقت سائينءَ جو سمورڻ ڪندا رهو.“
 سڀني پراڻين کي پاڻ جهڙو سمجهي، انهن سان پاڻ
 جهڙو ورتاءُ ڪرڻ سان، اوهان جا بدن آهستي آهستي
 ٽٽندا ويندا ۽ اوهين مڪتيءَ کي پراپت ڪندا. تپ،
 تياڳ، آشتانگهه، بوگهه وغيره جون ساڌنائون، صرف
 براهمن لاءِ ئي سمپڙ ۽ ضروري آهن، ڪترين، وئشين،
 شوڊرن لاءِ ضروري ناهن.

من جو سياڻو آهي خيال ٻوڙائڻ، جن کانسواءِ من
 هڪ ڪن به رهي ڪين سگهندو. جيڪڏهن اوهين کيس
 ڪنهن ڳالهه ۾ لڳائيندا ته هو انهيءَ ڳالهه جو ئي چئن
 ڪندو رهندو. پر جي اوهين پنهنجو من، پنهنجي
 گوروءَ کي اڙپڻ ڪندا ته اوهان جو من، گوروءَ جو ئي
 چئن ڪرڻ لڳندو. اوهين پاڻ کي سائين جن جي
 وڏائي، مهانتي ۽ سرپشتا پڙهي چڪا آهيو. اهو خيال
 ۽ ڌيان سان پڙهڻ يا ٻڌڻ ئي، سائينءَ جو ڪيرڻ آهي.
 سنن جون ڪٿائون ٻڌڻ يا پڙهڻ ايترو ڪن ڪم
 ناهي، جيترو ٻين ساڌنائن جي ساڌنا ڪرڻ. پر ماڻها ۽
 سنن جون ڪٿائون ٻڌڻ ۽ پڙهڻ، آهي سمنسار جا خيالي

ٺٻ ٺٻر ڪري، آڌ يا تمڪ رستي جي چاڙهي چڙهي.
 ڪٿائون ٻڌي، انهن موجب هلڻ ۽ رهڻي رهڻ سان،
 سيني جاتين جا انسان، شد ۽ پوٽو ٿي سگهندا. جي
 اوهين سنساري ڪمن ڪندي به، پنهنجو من ۽ چت
 ايشور ۽ الله مالڪ جي ڪٿائن ۾ لڳل رکندا ته اوهان
 تي پڪ ٿي پڪ ڪنهن وقت پريو پنهنجي ڪرڻا ڪندو.
 سوال ٿو اٿي ته، اهڙي سولي اپاءَ ۽ ساڌن جو
 سهارو ماڻهو چو نه ٿا وٺن؟ جواب آهي ته پرماتما ۽
 سنتن جي ڪرڻا کان سواءِ، پرماتما جي ڪٿائن ٻڌڻ
 جو موقعو ڪين ملندو. ست سنگهه ۾ اچڻ بعد ئي،
 ڪٿائن ٻڌڻ ۾ رچي يا شوق پيدا ٿيندو. ست سنگهه
 ۾ رچي وڌڻ، سا آهي پرماتما جي ڪرڻا جي
 پهرين نشاني.

سنت سماگر يا سنتن جي سنگ ڏانهن جمن لاڙو
 وڌندو تنهن سنتن جي واڪين، اپديشن، سڪيائن ۽ ڪٿائن
 ٻڌڻ ڪري، چت وڌيڪ ۽ وڌيڪ شد ٿيندو ويندو
 من جي مليتا دؤر ٿيندي ويندي ۽ هرديءَ جون ڳنديون
 ڪلي پون ٿيون. تنهن کانپوءِ آهنڪار ۽ جمر مرڻ جي
 چڪر کان مڪتي ملندي ۽ ايشور سان ميلاپ ٿيندو
 جو ست چت آند ۽ چيٽن سرڙپ آهي.

”سنت سنگهه اٽر پرڻ ڏيندو“

نام پريو ڪا لاگا مينا.

مٿين منزل تي پهچڻ بعد سنساري وشين مان مزو يا سواد نٿو اچي، دک ۽ سک ۾ انسان کي هڪجهڙي رهڻ جي شڪتي پراپت ٿئي ٿي ۽ هميشه آتم آند ۾ استت رهي ٿو. هي سڀ لاپ سنتن جي سنگ ڪرڻ ڪٽائڻ بڌڻ ۽ انهن تي عمل ڪرڻ وارن کي ئي پراپت ٿيندو.

پيارا پاڻڪو! گنگا، جمنا، گوداوري، ڪرشنا ۽ ڪاويري آدي پوٿر نديون، سنسار جي ماڻهن جا پاپ برابر ڌوئڻ ٿيون، پر اهي پوٿر نديون پڻ چاهينديون آهن ته ”جڏهن اسان ۾ سڄا سنسار اچي پنهنجا چرن ڌوئندا، تڏهن اسان ۾ سنساري جيون جي ڪني ٿيل پاپن جي ميل ڌوپي صفا ٿيندي. سنتن جي سنگ جو وڏو مهاٽم آهي. گذريل جنمن جي پڇ ڪرمن ڪري، سنتن جو سنگ ملي ٿو، جن جي سنگ ۾ ايشور جي ڪٽائڻ ۽ ڪيرتن بڌڻ جو وجهه ملي ٿو. ڪلچڪ جي زماني ۾، لڳاتار نام سمرڻ ۽ ست سنگ ڪرڻ سان، جيو مڪتي پائي، ايشور سان لين ٿي سگهي ٿو. شري سائين بابا اهڙو ئي پويو سان ملائڻ وارو سچو سنسار هو، جن جي چرن شرڻ وٺڻ سان، ڪيترن پويين ۽ ست سنگين جو آڌار ٿي ويو.

”مها آند پئي سک پائيا، سنتن کي پرسادي

ڪه ناکه هر سٺ من مائيا، رنگ رتي وسادي.“

پوماتما يا پرهه جا به سرُپ آهن (۱) نرگُڻ نرآڪار
 (۲) سگُڻ ساڪار. ڪن ماڻهن جي لوگُڻ نرآڪار ۾ ۽
 ڪن جي سگُڻ ساڪار جي آپاسنا ۾ دل لڳندي آهي.
 سگُڻ آپاسنا سولي آهي ڇو ته منهن ڪوڪ سرُپو ۽
 انڊرين جو آڪار آهي ۽ سگُڻ آپاسنا کيس سپاويڪ
 سولي معلوم ٿئي ٿي. سگُڻ آپاسنا ڪرڻ کانپوءِ پريم ۽
 پڳتيءَ ۾ واڌارو ٿئي ٿو، جو پوءِ نرگُڻ آپاسنا ڪرڻ ۾
 مدد ٿئي ٿو. مؤرتون، ويد، اگني، پرڪاش، سُرُج،
 جل ۽ براهمن آڌڪ ست آپاسنائون شاسترن ۾ چيل
 آهن پر انهن سڀني کان سٺي سگُڻ آپاسنا آهي ستگورو
 آپاسنا، ڇو ته هو ايشور جو نالي ڌاري هلندڙ چلندڙ
 سگُڻ ساڪار رُپ آهي.

شري سائين بابا جا پڳت، کيس ايشور اوتار
 ڪري مڃندا هئا، ڇو ته هو ڪمياشيل، شانت رُپ،
 سرل سپاءِ وارا ۽ سنتشت ست پرش هئا. جهڙي طرح
 گنگاندي، سمند ڏانهن ويندي وات تي، گرميءَ جي
 ستايل جيون کي ٿڌاڻ پھچائي آندت ڪري ٿي، وطن
 ٺٽن کي نئين حياتي ڏيئي، انهن ۾ نوان قل پيدا
 ڪري ٿي، اڃايل جيون جي اڄ کي ٺهت ڪري ٿي،
 ساڳيءَ طرح سائين بابا جهڙا سنت ۽ مهاپرش، پنهنجي جيون
 ڪائيندي، ٻين جيون کي سک ۽ شانت پھچائيندا

آهن. يگوان شري ڪر شط صاف چيو آهي ته ”ست
 منهنجي آتما آهن ۽ منهنجي زنده پرتيما ۽ روپ
 آهن ۽ مان خود اهو آهيان.“ ان موجب ست چت
 آند روپ پار برهم پرماتما سائين بابا جي روپ ۾
 شريءَ ۾ اوتار وٺي آيو. ”گور پرميشور اڪو چاڻ.“
 تشریح ايند ۾ برهم کي ”آند“ ڪوٺيو ويو آهي
 ۽ انهي آند جو پرکيه انيڻ شريءَ ۾ سائين بابا
 جي پگتن کي مليو. ڪن کي چنور جهولائڻ، ڪن
 کي سوپاري پان وغيره ڏيڻ، ڪن کي عطر ۽ چندن
 لڳائڻ، ڪن کي نيمو پدي يعني پرساد وغيره ڪرائڻ،
 ڪن کي چوئن ڏوٽڻ، ڪن کي آسٽ ۽ وهائي آريڻ
 ڪرڻ جي آپاسنا مان اهو آند پراپت ٿيو ۽ سائين بابا
 مان ميٺ ۾ سيني پگتن جي آپاسنا سوڪار ڪندا
 رهندا هئا.

ڊاڪٽر پنڊت جي چندن ٽلاڪ آپاسنا

هڪ ڀيري ڊاڪٽر تاتيا ٽولاڪر جو متر ڊاڪٽر پنڊت،
 باباجن جي درشن ڪرڻ لاءِ شريءَ آيو ۽ باباجن کي
 پرڳام ڪري، ڪجهه وقت ويٺو ته باباجن کيس
 دادا پت ڪيلڪر وٽ وڃي رهڻ لاءِ موڪليو.
 ٻئي ڏينهن ٻئي جڳا گڏجي، مسجد ۾ آيا. ڊاڪٽر
 پنڊت، پوڄا جي ٽالهيءَ مان چندن کڻي، باباجن جي

مستڪ يعني نوڙ تي لڳايو. هن کان اڳي ڪنهن به پڳت، پاڻ ۾ بابا کي مٿي تي چندن لڳائڻ جي همت ڪانه ساڙي هئي، تنهن ڪري سڀيئي عجب ۾ پئجي چوڻ لڳا ته ”هيءَ آپاسنا آهي يا گستاخي؟“ پر بابا جن شانڪت چم وينا رهيا ۽ هڪ اڪر به ڪين بوليائون. (فقط پور پڳت مهالسا پتي، بابا جن کي گلي تي چندن لڳائيندو هو.)

سنڌيا جي وقت دادا پت بابا جن کي چيو ته ”پڳوان، اوهين ٻين کي مٿي تي چندن لڳائڻ تي ڪين ڏيندا آهيو پوءِ اڄ ڊاڪٽر پنڊت کي ڪيئن لڳائڻ ڏنو؟“ بابا جن جواب ڏنو ته ”ڊاڪٽر پنڊت، مون کي پنهنجي گورو رگھنات مهاراج (ڪاڪا پراڻڪ) سان سمجهي، ان گورو پاوٺا سان چندن جو تلڪ لڳايو، پوءِ مان هن کي ڪيئن روڪيان؟ اوهين پلي ڊاڪٽر پنڊت کان ان باري ۾ پڇو. دادا پت جي پڇڻ تي ڊاڪٽر پنڊت ٻڌايو ته مان برابر پنهنجي گورو ڪاڪا پراڻڪ کي هميشه نوڙ تي ”نر پنڊاڪار“ نموني ۾ چندن لڳائيندو آهيان.“

پر بابا جن ڪڏهن ڪڏهن نه شو مهراج جو ردر اوتار ڌارڻ ڪري، پوڄا جي ٺاهي، پڳتن جي هٿ مان ڦري کڻي پري ڦينڪيندا هئا! ان وقت ڪنهن به پڳت کي همت ڪانه ٿيندي هئي، جو سندن

ويجهو وڃي. (جهڙيءَ طرح نرسنگهه پڳوان اوتار جي ويجهو وڃڻ جي، شري نارائڻ جي لڳمي يا ڪنهن به ديوتا پاڻ ۾ همت نه ساري). رواجي طور ته باباجن بلڪل موم دل هئا ۽ سڀني پڳتن کي ماءُ جهڙو پيار ڏيندا هئا ۽ پڳتن جي پيار ڪرڻ مان ئي کين مزو ۽ آئند ايندو هو.

حاجي صديق فالڪي

ساڳئي وقت ائين حساب لڳائڻ به ڏکيو هو ته سائين بابا پنهنجي پڳت کي ڪرپا پاتر ڪڏهن سمجهندا. ڪلياڻ نواسي صديق فالڪي، حج ڪرڻ کان پوءِ شريءَ ۾ آيو ۽ چاوڙيءَ جي اتر طرف اچي رهيو. باباجن هنکي (۹) نون مهينن تائين مسجد ۾ اندر اچڻ يا مسجد جي ڏاکڻ چڙهڻ جي نه فقط آڳيا نه ڏني پر منع ڪري ڇڏي! هو بار بار مسجد ۾ آيو پر نواس تي هليو ويندو هو. ويچارو منجهي پيو ته مون کان ڪهڙي خطا ٿي آهي، جو اندر اچڻ جي آڳيا به نٿي ملي. پر ڪن پڳتن چيس ته ”دل نه لاهه. باباجن جي خاص ويجهي پڳت شاما جي معرفت ڪوشش ڪندو رهه. حاجي صديق، شاما کي عرض ڪيو ۽ هن کيس دلداري ڏني ته ”الله مالڪ پلي ڪندو.“

وجهه ملڻ تي هڪ دفعي شاما باباجن کي چيو ته

”سائين بابا، ٻڌي حاجي صديق کي اوهين ڪهڙي سبب ڪري مسجد ۾ اچڻ ٿا ڏيو. پيا پگت پنهنجي مرضي موجب پيا اچن وڃن. ڪرپا ڪري هڪ ڀيرو نه هن تي آسيس ڪريو.“ باباجن جواب ڏنو ته ”شاما، تون آڃا نادان آهين. جڏهن الله نٿو کيس اچڻ ڏئي ته مان ڇا ڪريان؟ الله جي ڪرپا بنا، مان به مسجد جي ڏاڪڻ تي نٿو چڙهي سگهان. تون هن کان پڇي اچ نه ”باروي ڪوئين“ جي هيٺين پگندي (ڪچي پل يا پيچري) تي اچڻ لاء تيار آهي؟“ حاجي صديق جي ها ڪرڻ تي، باباجن وري شاما کي چيو ته وڃي پچيس ته ”چاليهه هزار روپيا چئن قسطن ۾ ڏيڻ لاء تيار آهين؟“ حاجي جواب موڪليو ته مان چاليهه هزار نه ڇا پر چاليهه لک روپيا ڏيڻ لاء تيار آهيان.“

باباجن وري چواڻي موڪليس ته ”مان مسجد ۾ هڪ بڪرو حلال ڪرڻ وارو آهيان. توکي گوشت کپي يا ناڌ (مغز) يا آئڊڪوش (ران اوجھري)؟“ حاجيءَ جواب شاما معرفت موڪليو ته ”جيڪڏهن مون کي باباجن جي ٿاڻهيءَ مان هڪ گرهه به ملندو ته مان پاڻ کي وڏو ڀاڳوارو سمجهندس.“ اهو جواب ٻڌي باباجن جوش ۾ اچي، مٿيءَ جو برتن ۽ پاڻيءَ جي گهاگهر کڻي ڦٽا ڪيا ۽ پنهنجي ڪفني کڻي سڌو حاجيءَ جي گهر ويا ۽ چوڻ لڳس ته ”تون اجايون نمازون پڙهي،

پنهنجو ڏيکاءُ چو پيو ڪرين؟ قران شريف جو پڙهڻ
انهي طرح ٿيندو آهي؟ توکي اندر ۾ هٿ آهي ته مان
مڪي جو حج ڪري آيو آهيان پر تون مون کان
(اٺيگي) جدا نه آهين!!

حاجي اهي لفظ ٻڌي گهٻرائجي ويو ۽ چپ رهيو.
باباجن موٽي مسجد ۾ هليا آيا ۽ انهن جون ڪي
ٽوڪريون خريد ڪري، حاجيءَ کي ڏياري موڪليا تون!
پوءِ وري باباجن پاڻ به هندي گهر ويا ۽ (۵۵) روپيا
ڪڍي کيس ڏنائون! ان بعد ئي باباجن، حاجي صديق
سان پريم ڪرڻ شروع ڪيو ۽ پاڻ سان گڏ وهاري
کائڻ لاءِ ڀڄڻ کيس چوندا هئا ۽ حاجي به پنهنجي
موضيءَ مطابق مسجد ۾ پيو ايندو ويندو هو. ڪڏهن
ڪڏهن باباجن کيس ڪي روپيا ڀڄڻ پيٽا ڏيندا هئا.
اهڙي طرح حاجي صديق، باباجن جو ڪرپا پاتر بڻجي
دربار ۾ شامل ٿي ويو.

پينڪر طوفان ۽ باهه کي هائڪ ڪرائڻ

هڪ ڀيري سنڌيا جي وقت، شرديءَ ۾ هڪ
ڀيٽڪ جهنگها وات (طوفان سان برسات) ڪري
آسمان ڪارن بادلن سان چائنجي ويو، هوا بلڪل تيز
هلي رهي هئي، آسمان ۾ وچ ۽ گجگوڙ جا واچا وڃي رهيا
هئا ۽ جيڏانهن نهار اوڏانهن جل مٽي (ٻوڏ) پئي ڏسڻ
۾ آئي. شرديءَ جا ماڻهو پسون پکي ٻپ وچان اچي

مسجد ۾ ڪٿا ٿيا ۽ سڀني شري سائين بابا کي اچي
 عرض ڪيو ته ”ڪرپا ڪري هي سنگت دُور ڪريو.“
 بابا کي ڏيا آئي ۽ ٻاهر نڪري، مسجد جي ويجهو بيٺي،
 بادلن ڏانهن منهن ڪري چيو ”بس هاڻي شانت ڪريو.“
 ڪجهه سميه کانپوءِ جڏهن طوفان ۽ ورکا جو زور گهٽيو
 ۽ آسمان ۾ چند ڏسڻ ۾ آيو، تڏهن سڀ خوش ٿي
 گهر موٽي ويا ۽ باباجن جي واھ واھ ڪندا ويا.
 يعني دفعي وري، منجهند جو ڏوٽيءَ جي اڱني
 جيون ڪڍندي، ڇت تائين وڃي پهتي. باباجن سان سڌو
 ڳالهائڻ جي ڪنهن به همت نه ساڙي، فقط پاڻ ۾
 سبس پس ڪندا رهيا ته اڱنيءَ تي پاڻي وجهي وسايون
 يا ڪو پيو آڀاءُ ڪريون. باباجن سنگت جو اندر پروڙي،
 پنهنجو (سٽڪو) ڏنڊو کڻي، ٿيبي تي زور سان ڌڪ
 هڻي چيو ته ”هيٺ لهي اچ ۽ شانت ٿي وڃ.“
 ان کانپوءِ باباجن جي لٽ جي هرھڪ نوڪر سان
 اڱني شانت ٿيندي ويئي ۽ آخر هميشه جيان پوڻ لڳي.
 مطلب ته اوتاري پوڻ سائين بابا جي شرط وٺڻ سان
 سڀني ڀڳتن جو چوٽڪارو ٿيو.

تنهنڪري جيڪو سائين بابا ۾ وشواس رکندو، تنهن
 کي ايشور پراپتي جلد ئي نصيب ٿيندي ۽ جيڪو سندن
 شرط ۾ اچي تشڪام شيوا ڪندو، تنهنجون سڀ اڇائون
 پوريون ٿينديون رهنديون ۽ تشڪامنا واري پد کي پائيندو.